

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อ
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดুনลำพัน
อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

TRAVEL MOTIVES INFLUENCE OF TOURISTS' DESTINATION
LOYALTY AT DUN LAM PHAN HUNTING AREA, NA CHUEAK
DISTRICT, MAHA SARAKHAM PROVINCE

¹ลินจง โพชารี

¹Linjong Pocharee

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ประเทศไทย

Mahasarakham University, Thailand

Linjong.p@msu.ac.th

Received: January 6, 2023; Revised: February 22, 2023; Accepted: March 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดুনลำพัน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ Multiple Correlation Analysis และ Multiple Regression Analysis ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดুনลำพัน ซึ่งความคิดเห็นของแรงจูงใจด้านสิ่งดึงดูดใจ มีความสัมพันธ์ต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเข้าส่วนบุคคล แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเข้าด้านความสามารถเข้าถึง และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเข้าด้านความสำราญโดยรวม

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, ความภักดี, ความพึงพอใจ, เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดুনลำพัน

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาการจัดการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

The purposes of this research were to relationship and impact on the travel motives of tourists' destination loyalty at Dun Lam Phan hunting area. The data was collected from tourists in Dun Lam Phan hunting area of 400 people with the questionnaires. The statistics used for data analysis were Multiple Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis. The motivation in returning of tourists has relationship and positive impact on the loyalty of tourists, which the opinion on the attractive factors have the most relation on the loyalty of tourists, followed by the motivation in returning of tourists with individual factor motivation. The motivation in returning of tourists on the ability to access and the motivation in returning of tourists on the entertainment aspect as a whole aspect.

Keywords : Motivation, Loyalty, Satisfaction, Dun Lam Phan Hunting Area

บทนำ

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพันหรือป่าดูลำพัน ตั้งอยู่ในท้องที่ของตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ทั้งหมด 343 ไร่ ป่าดูลำพันเป็นป่าพรุน้ำจืดที่มีตาน้ำผุดขึ้นมา กลางป่า เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่า เช่น ปูทูลกระ หม่อม กระรอกขาว นก แลง และอุดมไปด้วยพืชสมุนไพร เช่น เถาพันช้าย กวาวเครือ อุ่นป่า ว่านแผ่นดินเย็นฯ ในป่านี้มี เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติที่สร้างด้วยคอนกรีตยาว 2 กิโลเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวเดินเที่ยวชม ได้อย่างสะดวก ภายในป่าดูลำพันพบปูทูลกระหม่อมเป็นสัตว์เฉพาะถิ่น สีสันสวยงาม มีสีส้มหรือสีม่วงเปลือกมันเงา ก้ามใหญ่ปูพันธุ์นี้มีที่เดียวในโลก (กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2564)

ปัจจุบันเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเยี่ยมชมคือคนในพื้นที่ ซึ่งมีจำนวนลดลงเป็นสองเท่าจากปี พ.ศ.2563 เฉลี่ยเดือนละ 200 คน (ธีรภาพ ปุสธรรม, 2564) เนื่องจากขาดกิจกรรมนันทนาการที่โดดเด่น จึงส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ประกอบกับการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวมีน้อย การท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น การหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวว่ามีความพึงพอใจในประเด็นใดบ้าง จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน โดยเริ่มจากการสร้างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันก็ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและเต็มใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ

การสร้างความประทับใจหรือความชอบให้กับนักท่องเที่ยว สามารถสร้างได้ด้วย แรงจูงใจในการท่องเที่ยว (Travel Motivation) ซึ่งเกิดขึ้นได้จากความพึงพอใจในการท่องเที่ยว ด้วยการ

สร้างแรงจูงใจทางด้านกายภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การบันเทิงและสิ่งเพลิดเพลิน (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548) รวมไปถึงการบอกต่อการท่องเที่ยวในเชิงบวกกับญาติ เพื่อน คนสนิท ของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งถือเป็นการจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน โดยทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวซ้ำให้เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวและสร้างความพึงพอใจมากที่สุด ภายใต้พื้นฐานที่แหล่งท่องเที่ยวที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพันมีให้เกิดความยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพันอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพันปี 2564 มีจำนวน 15,650 คน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมหาสารคาม, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling Random) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 400 ชุด ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวซ้ำ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว จำนวน 5 ข้อ ด้านความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 7 ข้อ ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง จำนวน 4 ข้อ และด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวซ้ำ จำนวน 4 ข้อ ด้านการบอกต่อการท่องเที่ยว จำนวน 4 ข้อ และ ด้านความประทับใจหรือความชอบ จำนวน 5 ข้อ และ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการการสร้างความภักดีของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 6 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ แรงจูงใจในการท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions) แรงจูงใจในการท่องเที่ยวด้านความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) แรงจูงใจในการท่องเที่ยวด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง (Accessibility) แรงจูงใจในการท่องเที่ยวด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motivation) และด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในป่าดูลำพัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Correlation Matrices และการทดสอบผลกระทบระหว่างตัวแปร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพันอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลกระทบระหว่างแรงจูงใจที่มีผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันสมมติฐานข้อที่ 2 : แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำมีผลกระทบต่อความภักดีของนักท่องเที่ยว แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: Enter)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม (ความภักดีในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ)					Collinearity Statistics	
	B	SE.B	Beta	t	p	Tolerance	VIF
Constant	.964	.203	.000	4.753	.000		
ด้านสิ่งดึงดูดใจ	.259	.044	.277	5.931	.000	.758	1.319
ด้านความสามารถ เข้าถึง	.151	.048	.161	3.124	.002	.621	1.610
ด้านความสามารถ เข้าถึง	.151	.048	.161	3.124	.002	.621	1.610
ด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล	.201	.047	.210	4.238	.000	.674	1.485

Note: Two-Tail Probability $p < .05$, $F = 52.636$, Adjusted R Square = .341, Durbin-Watson = 1.617

จากตารางที่ 1 แสดงการประเมินสมการถดถอยและค่าสัมประสิทธิ์ของการกำหนด (Coefficient of Determination- R^2) พบว่า F-test ($F = 52.636$, $p < .05$) ปฏิเสธ Null Hypothesis ($H_0 = 0$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สรุปว่า ตัวแปรอิสระ 4 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ ผลที่มีต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำต่อความภักดีของนักท่องเที่ยว โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 34.1 (Adjusted R Square = .341) โดยที่ด้านสิ่งดึงดูดใจ ($Beta = .277$) มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ($Beta = .210$) ด้านความสามารถเข้าถึง ($Beta = .161$) และ ด้านความสำราญ ($Beta = .126$) ตามลำดับ

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 สามารถยืนยันสมมติฐานข้อที่ 2 ได้ว่า แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจที่มีผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน ตัวแปรอิสระ คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions = X_1) ด้านความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว (Amenities = X_2) ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง (Accessibility = X_3) ด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motivation = X_4) มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความภักดีต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำ (Destination Loyalty = Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .424 - .469 ดังตารางที่ 2

ซึ่งก่อนการวิเคราะห์และประเมินสมการถดถอยขององค์ประกอบของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ กับความภักดีของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ดูผลการวิเคราะห์จากกราฟ Histogram และ Normal Probability Plot พบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ จึงทำการตรวจสอบ

ต่อไปว่า ตัวแปรแต่ละด้านมีความสัมพันธ์หรือเกิดเป็น Multicollinearity หรือไม่ โดยใช้ค่า VIF ซึ่งตัวแปรอิสระแต่ละตัว ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยค่าที่ได้น้อยกว่า 10 จะแสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าไม่ก่อให้เกิด Multicollinearity และในส่วนของการพิจารณาค่าการยอมรับ (Tolerance) กับค่า VIF โดยค่า Tolerance จะมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 ถ้าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรเป็นอิสระกัน แต่ถ้าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าเกิดปัญหา Collinearity นั่นคือถ้าค่า Tolerance < 0.1 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น (สมบัติ ท้ายเรือคา, 2551) ดังนั้น จากตาราง 21 ผลการยอมรับได้ของงานวิจัยนี้ อยู่ระหว่าง .424 - .469 จึงเป็นค่าที่ยอมรับได้ ดังนั้น จึงหาผลของค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระคือ แรงจูงใจในการท่องเที่ยวซ้ำที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือ ความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 มาวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้สถิติแบบ Enter ซึ่งเป็นวิธีการนำตัวแปรอิสระทุกตัวเข้าสู่โมเดลพร้อมกันครั้งเดียวและวิเคราะห์ทีละตัว (สมบัติ ท้ายเรือคา, 2551) ผลวิเคราะห์จะแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพันกับความภักดีของนักท่องเที่ยว (Correlation Matrices)

ตัวแปร	ความภักดี	สิ่งดึงดูดใจ	ความสำราญ	ความสามารถ เข้าถึง	แรงจูงใจ ส่วนบุคคล
ความภักดี	1.000	.469	.424	.425	.457
สิ่งดึงดูด	.469 (Sig.=000)	1.000	.427	.331	.404
ความสำราญ	.424 (Sig.=000)	.427	1.000	.545	.440
ความสามารถ เข้าถึง	.425 (Sig.=000)	.331	.545	1.000	.495
แรงจูงใจส่วนบุคคล	.457 (Sig.=000)	.404	.440	.495	1.000

Note: Two-Tail Probability $p < .05$

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2 สามารถยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 ได้ว่า แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ด้านความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง และด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความภักดีของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพันอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

แรงจูงใจในการเที่ยวช้ด้านสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง และด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความภักดีของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของ Raktida Siri และ Lisa Kennon (2020) ได้ศึกษา พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว พบว่า สิ่งสำคัญที่เป็นแรงจูงใจทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวนั้น ความสนุกสนาน และสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจและสวยงาม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีก เช่น ราคา ครอบครัว เพื่อนและข้อมูลข่าวสารที่อ่านพบในอินเทอร์เน็ต และ Khirin และ Nakpathom (2020) ได้ศึกษาการรับรู้ แรงจูงใจ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยหลัก ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวคือ กระแสความมีชื่อเสียงและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยปัจจัยต้น คือ รายได้ เพื่อน ญาติมิตรของตัวเองนักท่องเที่ยวงเอง เมื่อพิจารณาตามความภักดีในรายด้าน พบว่า

1. ความภักดีด้านความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวซ้ำ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเที่ยวช้ด้านสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง และด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล เนื่องจากสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความชื่นชอบเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน ประกอบกับระบบโครงสร้างพื้นฐานในมื่น้อย สอดคล้องกับการศึกษาของ Robin Nunkoo. (2019) ศึกษาภาพลักษณ์กับความจงรักภักดีของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ภาพลักษณ์เป็นปัจจัยแรกที่นักท่องเที่ยวชาวเกาหลี นำมาตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี และได้รับความร่วมมือทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ ประชาชน ประกอบกับ เอกวิทย์ เกษจันทร์ (2560) และ มุกธิดา อิทธิวรกุล (2562) ยังพบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านราคา ด้านสภาพแวดล้อม และด้านสินค้าและบริการ

2. ความภักดีด้านการบอกต่อการท่องเที่ยวในเชิงบวก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเที่ยวช้ด้านสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ด้านความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว และ ด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล เนื่องจากระบบการสื่อสารในยุคปัจจุบันมีความสะดวกสบาย นักท่องเที่ยวทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา ดังนั้น การบอกต่อการท่องเที่ยวในเชิงบวกจึงสามารถกระทำได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น การแนะนำผ่านทางสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Instragram หรือ Twitter ให้ผู้อื่นรู้จัก รวมไปถึงการแนะนำผู้อื่นให้มาเที่ยวที่ด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตภา ภัคติผล (2562) และ วรรัตน์ ศิริจิรกาล (2562) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวมหาสารคาม พบว่า แหล่งท่องเที่ยวโดยรวมดี มี สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ รวมนักท่องเที่ยวสามารถ

ติดต่อสื่อสารได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ ถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งทางวิชาการ ทางสังคมและวัฒนธรรม

3. ความรักดีด้านความประทับใจหรือความชอบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเที่ยวซ้าด้านสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ด้านความสามารถที่จะเข้าไปถึง และด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล เนื่องจากสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม เทศกาล ทัศนียภาพ พืชพันธุ์ สัตว์ วิถีชีวิต ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ความสนุกสนาน รื่นเริง รวมไปถึงความเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถสร้างความประทับใจหรือความชอบให้กับนักท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับการศึกษาของเอกวิทย์ เกษจันทร์ (2560) และ มุกธิดา อธิธิวรกุล (2561) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในมหาสารคาม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านความปลอดภัยมากที่สุด ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสินค้าและบริการ กัญจน์พร ไชยคำ (2563) และ จิตาภา ภักดีผล (2562) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวมหาสารคาม พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเมืองโดยรวมติ มีโครงสร้างพื้นฐานครบครันบ้าง ส่วนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้มีถังขยะไว้บริการมากขึ้นและลิงจิง โพชรี (2564) ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว พบว่า สิ่งสำคัญที่เป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวมหาสารคามคือสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจนอกจาก นี้ยังมีปัจจัยอื่นๆอีก เช่น ราคา ครอบครัว เพื่อน และข้อมูลข่าวสารที่อ่านพบในอินเทอร์เน็ต

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน พบว่า ในการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน ต้องเน้นในด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ในเรื่องความชอบส่วนตัวของนักท่องเที่ยวเอง เช่น การหาประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อนใหม่สำหรับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย ประหยัด และมีความปลอดภัย เช่น เส้นทางคมนาคมในจังหวัดมหาสารคาม ต้องมีความหลากหลายเส้น เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และการเดินทางที่จัดขึ้นมานั้นต้องมีมาตรฐานในเรื่องความปลอดภัย มีจุดให้บริการนักท่องเที่ยวทั่วถึง เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

ในส่วนของการสร้างความรักดีของนักท่องเที่ยวสร้างได้จากบรรยากาศและความเป็นธรรมชาติ วิถีชีวิตของชุมชนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน ประกอบกับการพัฒนาระบบการจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วย เช่น ที่พัก วัฒนธรรม ประเพณี อาหารท้องถิ่น สินค้าพื้นเมือง กิจกรรมการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวต้องมีความหลากหลายและมมาตรฐานด้วย นอกจากนี้การสร้างความปลอดภัยก็มีเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งสร้างได้จากอัธยาศัยไมตรีของเจ้าหน้าที่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน รวมไปถึงการสร้างความรักดีในด้านการบอกต่อการท่องเที่ยวในเชิงบวกของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูลำพัน โดยการแนะนำผู้อื่นให้มาเที่ยวนั้น สร้างได้โดยการจัดระบบ

การจัดการการท่องเที่ยวของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน ด้วยวิธีการแนะนำผ่านทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Facebook Tiktok หรือ Twitter เป็นต้น

ทั้งนี้ การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารอันเกี่ยวกับโครงการวิจัยในการสัมมนา การบรรยาย การเรียนการสอน การอบรม หรือการประชาสัมพันธ์ไม่ว่าในสิ่งพิมพ์หรือสื่อใด ผู้รับทุนจะต้องกล่าวอ้างหรือระบุข้อความด้วยว่า “โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2564 คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” หรือ “This Research was Financially Supported By Faculty of Tourism and Hotel Management Mahasarakham University (Grant year 2021)”

เอกสารอ้างอิง

- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช. (2564). เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564, จากเว็บไซต์: www.dnp.go.th
- กัญจน์พร ไชยคำ. (2563). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบริการด้านการท่องเที่ยวในนาดูน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา
- จิตาภา ภักดีผล. (2562). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวเมืองมหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2548). การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีภาพ ปุสธรรม, หัวหน้าเขตอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดูนลำพัน. สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2564.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก
- มุกธิดา อิทธิวรกุล. (2561). ทศนคติของผู้ประกอบการสถานบริการต่อการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองขอนแก่น. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยบูรพา
- ลินจง โพขารี. (2564). การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนสะพานไม้แกดำ ตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วนรัตน์ บุญธรรม. (2559). แรงจูงใจที่มีผลต่อโอกาสที่จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียในเมืองพัทยาประเทศไทย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วรรธน์ ศิริจิรกาล. (2562). การศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพเมืองขอนแก่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงบวก. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศุภวิทย์ เศรษฐวัฒน์. (2552). ปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการท่องเที่ยวกรุงเทพของนักท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา

- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมหาสารคาม. (2564). รายงานการประชุมพัฒนา
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักงานการ
ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมหาสารคาม
- เอกวิทย์ เกษจันทร์. (2560). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวในเขตเมืองร้อยเอ็ด.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

